

SOCIALE TANDHEELKUNDE

30 JAAR STRIJD VOOR SCHOOLTANDHEELKUNDE.

In „Schulzahnpflege“ van 23 April 1933 geeft de waarnemende secretaris van het Zentralkomitee Dr. J. Rientopf een overzicht van 30 jaar strijd voor schooltandverzorging.

„Het wil mij nuttig voorkomen, daar wij geprofitteerd hebben van de beginfouten, eenige uitspraken en opmerkingen hier te vermelden.

De strijd om het gezondhouden der tanden van onze jeugd ving aan in het begin dezer eeuw.

Als vrijwillig instituut der gemeenten had de invoering plaats en een vrijwillig instituut is het gebleven. Het was tot op heden niet mogelijk een wettelijke basis in het leven te roepen.

Steeds hebben de vrije beroepsgenooten, de schooltandartsen en het Dentalkomitee de overheid op de belangrijkheid van schooltandverzorging gewezen; hebben voor uitbreiding gestreden, hebben geëischt, dat het probleem van het medeverantwoordelijk zijn der ziekenfondsen tot een bevredigende oplossing zou komen, een oplossing die vooral bij de enge verbondenheid der vroegere regeering met de ziekenfondsen makkelijk te verkrijgen zou zijn geweest.”

Integendeel heeft men, als bezuinigd moest worden, de schooltandverzorging het eerst getroffen en nog wel dubbel zwaar, waar deze met de grootste spaarzaamheid, speciaal in personeel opzicht, opgebouwd was. In vele plaatsen werd de schooltandverzorging geheel opgegeven, in andere bedenkelijk gereduceerd.

Tegelijk met de nieuwe inrichting der sociale verzekering moet ook het probleem der schooltandverzorging opnieuw bezien worden.”

Hier worde nogmaals vermeld, dat de schooltandverzorging niet een organisatie van het Marxisme, maar een schepping van de tandartsen is, die in de jaren van 1902 (Jessen) af met taaiheid en geduld door strijd verkregen werd.

Het kan niet in twijfel getrokken worden, dat de nationale staat, die de lichamelijke opvoeding van het volk de grootste waarde toekent, de noodzakelijkheid van de schooltandverzorging erkent."

De rijkskanselier *Hitler* zegt in „Mein Kampf:

„Die körperliche Ertüchtigung ist daher im völkischen Staat nicht eine Sache des einzelnen, auch nicht eine Angelegenheit, die in erster Linie die Eltern angeht, und die erst in Zweiter oder dritter die Allgemeinheit interessiert, sondern eine Forderung der Selbsterhaltung des durch den Staat vertretenen und geschützten Volkstums. So wie der Staat, was die rein wissenschaftliche Ausbildung betrifft, schon heute in das Selbstbestimmungsrecht des einzelnen ingreift und ihm gegenüber das Recht der Gesamtheit wahrnimmt, indem er, ohne Befragung des Willens oder Nichtwillens der Eltern, das Kind dem Schulzwang onderwirft, so muss in noch viel höherem Masse der völkische Staat dereinst seine Autorität durchsetzen tegenüber der Unkenntnis oder dem Unverständnis des einzelnen in den Tragen der Erhaltung des Volkstums. Er hat seine Erziehungsarbeit so einzuteilen dass die jungen Körper schon in ihrer frühesten Kindheit Zweckentsprekend behandeld werden und die notwendige Stählung für das spätere Leben erhalten."

Drie opgaven zijn op te lossen, opdat het doel bereikt worde:

De wettelijke basis voor de kindertandverzorging moet gelegd worden. Deze zoo te organiseeren, dat alle kinderen van het 2de levensjaar af halfjaarlijks door de tandarts onderzocht en zoo noodig behandeld worden."

Met gebruik van alle mogelijke propagandamiddelen en onder krachtige medewerking der onderwijzers moet een opvoeding der kinderen en daarover heen der ouders tot persoonlijke tand- en mondverzorging en een duidelijk maken van de betekenis der tanden en de noodzakelijkheid van hunne gezondhouding plaats hebben.

Een oplossing van deze opgaven zal ons op den weg van het gezondhouden en de lichamelijke opvoeding van het komende geslacht een geweldig stuk vooruit brengen.

Tot zoover deze Duitse opvattingen.

Bezien wij onze Nederlandsche schooltandverzorging, dan blijkt, dat wij niet veel verder zijn.

Alhoewel op een congres voor openbare gezondheidsregeling

in Baarn een motie is aangenomen, waarin wordt uitgesproken, dat de bestrijding van het tandbederf krachtiger moet worden ter hand genomen, is den laatsten tijd van invoering in meerdere gemeenten dan die we nu sinds jaren kennen niets gekomen.

Men staart zich blind op de kosten, die in een tijd van werkloozen, en voor andere steunen extra gemaakt zouden worden, maar vergeet, dat besparing van deze kosten zich dubbel en dwars, rente op rente zal wreken op het komende geslacht, doordat de arbeidsprestaties en algemeen welzijn duchtig door de toestand van het gebit beïnvloed worden.

Waarom niet op de verplichting aangestuurd tot bijdragen in de kosten der schooltandverzorging door de Ziekenfondsen, die hun jonge leden tandheelkundig goed voorbereid krijgen doorgezonden. Waarom de ouders niet verplicht jaarlijks een kleinigheid naar draagkracht als verhooging van het schoolgeld (het zal gaan om bedragen van 0 tot 2 gulden) bij te dragen en hun daarvoor een goede gebitsverzorging van hun kinderen te garandeeren.

De verplichting tot betaling zal er moeten zijn, of men er gebruik van zal maken, moet vrij worden gelaten.

Men zal ook in deze materie op den duur het individu tegen zichzelf en tegen het onverstand van de ouders in bescherming moeten nemen.

En dat dit onverstand zeer groot is, zullen alle particuliere practici vertellen, die weten dat door de groote meerderheid van de ouders op dit oogenblik liever geld wordt uitgegeven voor opschik en vermaak, dan om den mond van hun kinderen in orde te laten brengen, zooals dit voor de kinderen noodzakelijk is.

Door jarenlange propaganda moet tot de groote massa zijn doorgedrongen het belang, neen de noodzakelijkheid van goede mondverzorging; dat nog maar zoo weinigen hun kennis in praktijk brengen is werkelijk niet te wijten aan de *hooge tarieven* der tandartsen.

Er zijn gezinnen te over, waar jaarlijks aan kleeding en opschik vele tientallen malen meer wordt uitgegeven, dan de jaarlijksche mondbehandeling van de kinderen in de privé-praktijk zou behoeven te kosten, maar waar nochtans een voorstel tot behandeling uit hoofde van de kosten wordt afgeslagen. Moeten wij het dan den average practitioner kwalijk nemen, dat hij niet meer over kinderbehandeling spreekt en slechts van pijn afhelpt, waar dit gevraagd wordt.

Is het teveel gezegd te verlangen, dat op dit gebied de staat het individu, in casu het kind tegen den onwil van de ouders, in bescherming neemt?